Муқәддәс Китап

Инжил 24-қисим

«Юһанна «2»»

© Муқәддәс Китап 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Уйғурчә Муқәддәс тәрҗимиси»

Инжил 24-қисим

«Юһанна «2»»

(Расул Юһанна язған иккинчи мәктуп)

Кириш сөз

Бу қисқа хәтниң муәллипи расул Юһанна. У бу хетини өзигә тонуш «**Худа тәрипидин талланған ханимға вә униң әзиз балилириға**» язған. Рошәнки, Юһаннаниң униңға билдүргән һөрмитидин у Рәббимизгә зич алақидә жүридиған бир аялдур.

Бәзи алимлар «**Худа тәрипидин талланған ханим**»ни әмәлийәттә бир аял әмәс, бәлки мәлум бир етиқатчи жамаәткә, шундақла униң «балилири» әшу жамаәттин туғулған башқа жамаәтләргә символ яки вәкилдур, дәп қарайду. Биз шундақ қаримаймиз; сәвәви вә башқа бир нәччә мунасивәтлик ишлар тоғрисида «қошумчә сөз»имиздә тохтилимиз.

Хәтниң мәзмуниға кәлсәк, хәт бу ханимни риғбәтләндүрүш вә униңға жекиләш сөзи болуш сүпитидә йезилған. Юһанна бу ханим вә «балилири»ға: (1) хуш хәвәрдә аманәт қилинған улуқ роһий байлиқларни қолидин бәрмәслик; (2) бу байлиқлар арқилиқ еришкән «роһий зимин»ни чиң тутуп, Иблисниң сахта тәлим бәргүчиләр арқилиқ йәткүзгән һейлә-микри алдида бу «зимин»ни қолидин бәрмәслигини өтүнүп-жекиләйду (бу тәлим бәргүчиләрниң ялған-алдамчилиқлири «Юһанна (1)»дики «Кириш сөз» вә «Қошумчә сөз»дә азрақ тәсвирлиниду).

Хәтниң мәзмуни: —

1. Салам (1-4-айәтләр)
2. Меһир-муһәббәтлик һаят (5-6-айәтләр)
3. Сахта тәлим бәргүчиләрни рәт қилиш (7-11-айәтләр)
4. Ахирқи сөз (12-13-айәтләр)

••••••••

Юһанна «2»

«Расул Юһанна язған иккинчи мәктуп»

1 [1-2] Мәнки ақсақалдин Худа тәрипидин талланған ханимға вә униң әзиз балилириға
салам! Мән силәрни һәқиқәттә сөйимән вә ялғуз мәнла әмәс, йәнә һәқиқәтни
тонуғанларниң һәммиси биздә яшаватқан вә шундақла әбәткичә бизгә яр болидиған
һәқиқәтни дәп силәрни сөйиду. [3] Худаатидин вә Атиниң Оғли Рәб Әйса Мәсиһдин шапаәт,
рәһим-шәпқәт вә хатирҗәмлик силәргә һәқиқәт вә меһир-муһәббәт ичидә болғай!
[4] Балилириңниң арисида биз Атидин әмир тапшурувалғандәк һәқиқәттә маңғанларни
көргиним үчүн интайин хурсән болдум.

Һәқиқәттә чиң туруш, сахтилиқтин һези болуш

[5] Әнди, һөрмәтлик ханим, мән сәндин бир-биримизгә меһир-муһәббәт көрситәйли, дәп
өтүнимән. Мениң саңа йезип өтүнгиним йеңи бир әмир әмәс, бәлки дәсләптин тартип
биздә бар әмирдур. [6] (меһир-муһәббәт шуки, униң әмирлиригә әмәл қилип меңиштур).
Мана бу әмир силәр бурундин тартип аңлап келиватқандәк, униңда меңишиңлар үчүн
силәргә тапиланғандур. [7] Чүнки нурғун алдамчилар дунияниң җай-җайлирида чиқти.
Улар Әйсаниң дунияға инсаний тәндә кәлгән Мәсиһ екәнлигини етирап қилмайду. Бун-
дақлар дәл алдамчи вә дәҗҗалдур. [8] Биз вә өзәңлар сиңдүргән әҗирни йоқитип қоймай,
бәлки толуқ инъамға егә болушуңлар үчүн, өзәңларға агаһ болуңлар. [9] Кимки Мәсиһ-
ниң тәлимидин һалқип чиқип, униңда чиң турмиса, Худа униңға егә болмайду. Лекин
Униң тәлимидә чиң турғучи болса, Ата һәм Оғул униңға егә болиду. [10] Әгәр бириси Униң

1:1-2 **«Мәнки ақсақалдин Худа тәрипидин талланған ханимға вә униң әзиз балилириға салам!»** — «ақсақал» мошу йәрдә «җамаәтниң ақсақили» яки пәқәт «мән қеридин...» дегән мәнадила ишлитилиду. **«Худа тәрипидин талланған ханим»** — «ханим» һәқиқий бир аял ханимни көрситиши мүмкин, болмиса мәлум бир җамаәтни көрситишиму мүмкин. «Кириш сүз»имиздә ейтқинимиздәк биз уни һәқиқий мөтивәр етиқатчи ханимни көрситиду, дәп қараймиз.
–«Әзиз балилири» дегән *(1)* җисаманий балилири; *(2)* «роһий балилири»; *(3)* һәм җисманий һәм роһий балилирини көрситиши мүмкин. Биз 3-пикиргә майилмиз *(«роһий балилири» болса бу ханимниң гувалиғи вә вастиси билән Худаниң йолиға киргәнләрни көрситиду. «Кириш сөз»имизни, 9-айәтни, «3Юһ. » 4-айәтниму көрүң).* **«Мәнки ақсақалдин... салам!»** — барлиқ хәтлиригә охшаш, расул Юһанна өзиниң ким екәнлигини беваситә көрсәтмәйду.
1:3 **«рәһим-шәпқәт вә хатирҗәмлик силәргә һәқиқәт вә меһир-муһәббәт ичидә болғай!»** — бәзи кона көчүрмиләрдә «рәһим-шәпқәт вә хатирҗәмлик бизләргә һәқиқәт вә меһир-муһәббәт ичидә болғай!» дәп пүтүлгән.
1:5 Юһ. 13:34; 15:12; Әф; 5:2; 1Тес. 4:9; 1Пет. 4:8; 1Юһа. 2:7; 3:23; 4:21.
1:6 **«Мана бу әмир силәр бурундин тартип аңлап келиватқандәк, униңда меңишиңлар үчүн силәргә тапиланғандур»** — көздә тутулған әмир чоқум алдинқи 5-айәттә тилға елинған «бир-биримизгә меһир-муһәббәт көрситәйли».
1:6 Юһ. 15:10.
1:7 **«Чүнки нурғун алдамчилар дунияниң җай-җайлирида чиқти»** — немишкә «чүнки» дәйду? Бизниңчә 5-7-айәт билән бағлиқтур. Алдамчилар, сахта тәлим бәргүчиләр вә сахта пәйғәмбәрләр тәрипидин алдинип қелишиниң алдини елиштики бирдин-бир йол 5-7-айәттә тилға елинғандәк Худаниң һәмраһлиғида меһир-муһәббәт ичидә яшаштур. **«Улар Әйсаниң дунияға инсаний тәндә кәлгән Мәсиһ екәнлигини етирап қилмайду»** — «инсаний тәндә» *(яки «инсан тенидә»)* грек тилида «әттә» билән билдүрилиду. Башқа бирхил тәрҗимиси: — «Улар Әйса Мәсиһниң дунияға инсан тенидә кәлгәнлигини етирап қилмайду».
1:7 Мат. 24:5,24; 2Пет. 2:1; 1Юһа. 4:1.
1:8 **«Биз вә өзәңлар сиңдүргән әҗирни йоқитип қоймай, бәлки толуқ инъамға егә болушуңлар үчүн, өзәңларға агаһ болуңлар»** — «биз вә өзәңлар сиңдүргән әҗир» бәлким Юһанна, шу ханим вә униң балилири билән биллә Худаниң йолида ишләп, хуш хәвәр йәткүзүп, башқиларни Худаниң йолиға башлаш әҗирини көрситиду. Шу сахта тәлим бәргүчиләр уларниң Худа үчүн чиқарған мевисини йоқатмақчи, әлвәттә.
1:9 **«Кимки Мәсиһниң тәлимидин һалқип чиқип, униңда чиң турмиса, Худа униңға егә болмайду»** — «тәлимдин һалқип чиқип» грек тилида «илгири бесип» дегән билән ипадилиниду. Бу бир кинайилик, һәҗвий гәптур. Мәсиһниң тәлимидин һеч қандақ сөз-едийиләр «илгири турмайду», әлвәттә. Мәсиһниң тәлимидин һалқип һәр

тәлимини елип кәлмәй силәрниң йениңларға кәлсә, уни өйүңларға башлиманңлар һәм
униңға саламму бәрмәңлар. [11] Чүнки ундақ адәмгә салам бәргән киши униң рәзил әмәл-
лиригә шерик болғучидур.
[12] Силәргә пүтидиған йәнә көп сөзлирим бар еди; лекин қәғәз билән сияһни ишләткән-
дин көрә, хошаллиғимизниң толуп тешиши үчүн йениңларға берип дидар көрүшүп
сөзлишишни арзу қилимән. [13] Худа тәрипидин талланған һәдәңниң балилиридин саңа
салам!

қандақ башқа сөз-едийиләргә өтүш һеч қандақ «илгириләш» әмәстур, әлвәттә. **«Лекин Униң тәлимидә чиң турғучи болса, Ата һәм Оғул униңға егә болиду»** — «Мәсиһниң тәлими... Униң тәлими...» — һәм Мәсиһ Өзи бәргән тәлим һәм расуллар Униң тоғрилиқ бәргән тәлимниму тәң көрситиду.

1:10 **«Әгәр бириси униң тәлимини елип кәлмәй силәрниң йениңларға кәлсә, уни өйүңларға башлимаңлар һәм униңға саламму бәрмәңлар»** — «Униң тәлими» грек тилида «мошу тәлим» дегән сөз билән ипадилиниду; у «Мәсиһниң тәлими». 9-айәтни көрүң. **«уни өйүңларға башлимаңлар һәм униңға саламму бәрмәңлар»** — оқурмәнләрниң есидә барки «салам» *(ибраний тилида «шалом», грек тилида «хаир»)* дегән сөз «Саңа тинич-хатирҗәмлик тиләймән» дегән мәнада. Шуңа мошундақ сахта тәлим бәргүчиләргә «салам» ейтишқа болмайду. Юһаннаниң бу дегини уларға әдәпсизлик қилиш керәк дегәнлик әмәс, әлвәттә, бәлки уларға салам беришниң орниға сахта тәлими үчүн тәнбиһ беришиңларға тоғра келиду, дегәнликтур.

1:10 Рим. 16:17; 2Тим. 3:5; Тит. 3:10.

1:11 **«Чүнки ундақ адәмгә салам бәргән киши униң рәзил әмәллиригә шерик болғучидур»** — «салам» тоғрилиқ жуқурики изаһатни көрүң.

1:13 **«Худа тәрипидин талланған һәдәңниң балилиридин саңа салам!»** — «һәдәңниң балилири» расул Юһанна турған җайдики җамаәттики етиқатчиларни көрситиши мумкин.

Қошумчә сөз

Биз немә үчүн «Худа тәрипидин талланған ханим»ни мәлум бир жамаәтниң символи әмәс, бәлки рәбгә тәвә болған һәқиқий бир аял қериндаш (ача яки с

Бәзиләр «расул болған бир адәмниң мошундақ тәнһа турған тул хотунға шундақ бир хәтни йезиши мүмкин әмәс», дәп қарайду (Юһанна униң балилирини тилға алиду, лекин йолдишини һеч тилға алмайду, шуңа уни яки еридин жуда болған яки йолдиши тәрипидин ташливетилгән, дәп ойлаймиз). Мошундақ пикирдә болған алимлар мошу «ханим»ни әмәлийәттә мәлум бир етиқатчи жамаәтниң символлуқ нами, дәп қарайду. Бу көзқараш бойичә «ханимниң балилири»му башқа мәнада болуши керәк, йәни бу жамаәтниң гувалиғи арқилиқ Худаниң йолиға киргәнләрни көрсәткән болса керәк.

Лекин Юһаннаниң шундақ Худадин қорқидиған ихласмән аялға хәт йезишиниң немә ямини барду? У Рәббимизниң бир «әрзимәс» Самарийәлик аялни етиқатқа кәлтүрүш үчүн, шу чағдики барлиқ қаидә-йосунларни бузуп, униң билән сөзләшкәнлигини өз көзи билән көргән әмәсму? («Юһ.» 4-бап). Дунийдики жамаәтләр ичидә әркәк қериндашларниң жамаәткә йетәкчилик қилиш мәсъулийитини ташлап, жамаәтниң ишлирини ача-сиңил қериндашларниң қолиға, уларниң бир тәрәп қилишиға ташлап қойидиған әһваллар йоқму? Вә шундақ әһвалларда мошу ача-сиңиллиримиз әмәлийәттә бәзидә интайин бәлән қилмамду? Вә шундақ әһвалларда әтрапида турған, йеши чоңрақ акиларниң (Худаниң қой падисини баққидәк қәлби бар болса вә шундақла қолидин кәлсә) мошу ача-сиңиллардин хәвәр елиш вә уларни риғбәтләндүрүш мәсъулийити бар әмәсму? (шуниң билән бир вақитта, уларниң жамаәттики әркәкләрни һәқиқий әр киши болушқа орнидин қопушқа қозғайдиған ролиму бар, әлвәттә).

Бизниңчә муқәддәс язмиларға шәрһ бериштики муһим бир принсип шуки, алди-кәйнидики сөзләрдин башқа бирәр көчмә яки тәмсиллик мәна чиқип турмиған әһвалда, һәр бир текстни сөз йүзидики әң аддий мәнада, сөзмусөз чүшинишимиз керәк. Дәрвәқә, көп текстләр көчмә мәнада яки тәмсиллик характерида болиду, әлвәттә; лекин мәлум текстни «көчмә мәнада» яки «тәмсил сүпитидә» чүшинишимиз керәк, дәп қарайдиғанлар бар болса, улар мошу көзқарашқа испат кәлтүрүши керәктур. Болмиса, һәр бир текстниң сөзлирини аддий, адәттики мәнада чүшинишимиз лазимдур. Бу хәттики «ханим»ниң көчмә мәнаси бар болған испати қени? Әмәлийәттә, әксичә пүткүл муқәддәс язмилар ичидә мәлум бир жамаәтни ихласмән бир аял кишигә охшитидиған бирму мисал тапалмаймиз. Юһаннаниң «үчинчи мәктупи» мәлум бир шәхскә (йәни Гаюсқа) йезилған йәрдә, немишкә иккинчи хәтни мәлум бир шәхскә қаритип йезилған, дейишкә болмайду?

Биз бу хәттики намсиз «ханим»ға охшаш бир нәччә ихласмән улуқ аялни тонушқа несип болдуқ. Улар бәзидә һәр қандақ жамаәтниң алақисидин жирақ туруп ялғуз, тәнһа әһвалда болғини билән уларниң әтрапидикиләргә болған тәсири хелә күчлүк, һәтта нурғун кишиләргә Худаниң падишалиғиға кириш воситичиси вә кейин уларға «роһий ана» болған. Улар қедимки заманда өзи тоғрилиқ «Исраил үчүн бир анимән» дегән Дәбораһ исимлиқ аял пәйғәмбәргә охшаш болған («Һак.» 5:7). Тәжрибимиз бойичә

мошундақ аяллар арқилиқ Мәсиһкә кәлгәнләр кейин уларға нисбәтән тәбиий һалда «мениң балилирим» болуп қалиду. Бизгә тонуш болған ихласмән тул хотунниң өйиниң ишиги һәр бир өтүп кетиватқан хуш хәвәрчи яки тәлим бәргүчи яш жигиткә очуқ туратти. Униң өйидә турған һәр бир яш меһман тәбиий һалда «мениң балилиримниң бири» болуп қалди (тәрҗиман өзи «он иккинчи оғлум» еди). Униң өзиниң икки оғли ихласмән адәмләр болғачқа, шу әһвалдин һеч ағринмиған. Гәрчә «балилирим»ниң һәммиси униң меһри-муһәббити, ғәмхорлуғи вә дуа-тилавәтлириниң бир объекти болсиму, өзиниң икки оғли «бизниң мошундақ бир анимиз бар» дәп пәхирлинәтти. Шу сәвәптин биз һеч иккиләнмәй, расул Юһаннаниң «сениң балилириң» дегинидә бу ханимниң һәм җисманий һәм роһий балилириниму көрситиши керәк, дәймиз. Чүнки ундақ тәқвадар һөрмәтлик бир ханим һеч башқичә болмайтти.

Расул Юһанна җекилимигән бир иш тоғрилиқ

Шуниңға диққәт қилишимиз керәкки, Юһанна бу тәқвадар ханимдин бу тәлим бәргүчиләрниң сахта тәлимлиригә өзи рәддийә қилишни өтүнмәйду. Униң өтүнгини пәқәт улардин һези болуш, улар билән барди-кәлди қилмаслиқ вә уларни өз өйидә қобул қилмаслиқтин ибарәт еди. Әлвәттә, сахта тәлимләргә рәддийә бериш керәк вә Худа хизмәткарлириниң бәзилиригә мошу вәзипини тапшуриду; һәтта бәзиләрниң сахта тәлим бәргүчиләрни алдамчилиқтин чиқирип қутқузуш хизмитиму бардур. Лекин бундақ еғир вәзипини Худа барлиқ мөмин бәндилириниң һәммисигила тапшурған әмәс; чүнки сахта тәлим бәргүчиләр хәтәрлик вә һейлигәр шәхсләрдур. Юһанна Әфәсусқа келиштин илгири, Павлусниң ярдәмчиси болған Тимотий шу йәрдә шундақ хизмәттә болған еди («1Тим.» 1:3-4, 4:16, «2Тим.» 2:14-26).